పెన్నిధి

సుఖజీవులకి ఉదాహరణగా ఉమాకాంతరావుని పేర్కొనవచ్చు. ఆధునిక విజ్ఞానం ఇవ్వగల సౌకర్యాలన్నీ సమకూర్చుకుని పట్టాలమీద రైలుబండిలా జీవయాత్ర గడపడానికి అలవాటుపడ్డ అతడిలో పేదసాదల దైవిక కష్టనిష్ఠురాలకి హృదయపూర్వకమైన సానుభూతి లోపించడం విడ్డూరంకాదు. తోటిమానవుల కష్టాలకి "పాపం" అని అతని పెదవులుచ్చరించక పోలేదు. కాని వెంటనే "చేసుకున్న పాపం" అని జాలికి భరతవాక్యం పలికి మరుక్షణంలో నవ్వటానికి సిద్ధంగా ఉండేవి. ఆకలిమీద అచ్చయే రచనలు చదివి ఉమాకాంతరావు అవి తిండిపోతుల ఆక్రోశాలని ఏవగించుకునేవాడు. "తిండితప్ప మనుష్యులకి యేమీ అక్కరలేదా?" అని నవ్వుకునేవాడు. తిండి ఎక్కువైతే కలిగే బాధలు మాత్రమే అనుభవించిన ఉమాకాంతారావు మరోవిధంగా ఎలా భావించగలడు?

ధనవంతుడే అయినా మరింత ధనలాభం కలిగే పక్షంలో అష్టకష్టాలు పడటానికి వెనుదీయని వాళ్ళలో ఉమా కాంతరావు కూడా ఒకడు. అంచేత ధనలాభం కలిగే మార్గా లన్వేషించటంలో అతడేమీ అశ్రద్ధ వహించలేదు. భావిజీవి తం కూడా గడచిన జీవితంలా సుఖమయంగా ఉంటుందా అని ఆలోచనలతో మనసు పాడు చేసుకునే ఉమాకాంతరావుతో జ్యోతిశ్శాస్త్రం తెలిసిన నాకు పరిచయమయింది. కనపడ్డప్పు డల్లా తన సంపాదన గురించీ, సౌఖ్యాన్ని గురించీ ప్రశ్నలు వేసేవాడు. మాటల సందర్భంలో సామాన్య ప్రజల సమ స్యలూ, శ్రామికుల కడగండ్లూ చర్చలోకి వొస్తే – "ఆ– అంతా అతిశయోక్తి లెండి" అని తోసిపారేసేవాడు. కనీసం నిజానిజాలు తెలుసుకునేందుకైనా ప్రయత్నించే వాడు కాడు.

ఓ రోజున అతడి జాతకచక్రం చూస్తూ అన్నాను.

"మీ జీవితంలో గొప్పయోగం ఉందండీ."

ఆశగా నావైపు చూశాడు ఉమాకాంతరావు.

"ఒక అమూల్యమైన వస్తువు దొరుకుతుంది మీకు.

"నిజంగానా?"

తాటికాయంత అక్షరాలతో బ్రహ్మ రాసిపెడితే ఇంకా నిజంగానా అని అడుగుతారేమిటి?"

"అయితే ఆ అదృష్టం ఎప్పుడు పడుతుందంటారు?"

"సరిగా ఈ వయసులోనే మీకా భాగ్యం కలగాలి.

చూడండి - మీ కెన్నడైనా కలలో నిధి నిక్షేపాల్లాంటివి వేవైనా కనిపించాయా?"

"అప్పుడప్పుడు ధనపు బిందెలు దొరికినట్టుగా కలలొచ్చేవండి." సంభ్రమాశ్చర్యాలతో నా వంక చూశాడు.

"ఇంకేం, చెప్పరేం! దొరికిందనుకోండి, ఇంకా సందేహమెందుకూ!"

"మా దొడ్లో మామిడిచెట్టు దగ్గర తవ్వితే ఓ పెద్ద బంగారపుబిందె దొరికినట్టు కలొచ్చిందండి ఓ సారి."

"చూడండి, నేను చెప్పినట్టు చేస్తారా?"

"ఇంకా నెమ్మదిగా అడుగుతారేం? తప్పక చేస్తాను."

"రేపు శుక్రవారంనాడు ఉపవాసం ఉండి లక్ష్మీపూజ చేస్తారా?"

"చేస్తాను."

"రేపు మళ్ళీ కనిపిస్తాను. తర్వాత చేయాలిసిన కార్యక్రమం అంతా చెప్తాను. ఉపవాసం అక్షరాలా జరపాలిసుమండీ. పచ్చి మంచినీళ్లు తప్ప మరేం ముట్టుకోగూడదు."

"అలాగే." ఉత్సాహంగా తలూపాడు ఉమాకాంతరావు. సెలవు తీసుకుని వెళ్ళిపోయాను.

మర్నాడు సాయంత్రం వాళ్ళింటికి వెళ్ళేసరికి ఉమాకాంతరావు ముఖం వేళ్ళాడేసుకుని నీరసంగా పడుకుని ఉన్నాడు. నన్ను చూడగానే "చూడండీ. కాస్త ఫలహార మేమైనా తీసికోవచ్చా, మహా ఆకలిగా ఉంది." అన్నాడు.

"నాకేం అభ్యంతరం లేదు. కాని ఫలితం దక్కదు."

"పోనీ కాస్త మజ్జిగయినా తీసికోగూడదూ?"

"మజ్జిగే!"

"ఎలా చెప్పండి? పేగులు దహించుకుపోతున్నాయి."

"ఎలాగో ఓపికపట్టండి ఇవాళ ఒక్కరోజు."

"సరే, తప్పేదేముంది? ముందు చేయాలిసిన దేమిటో చెప్పండి."

"ఈ రాత్రికి మీ రీ ఇంట్లో పడుకోగూడదు."

"అదేమిటి, అయితే హోటల్లో రూము తీసుకోవాలా."

"ఈ రాత్రి ఒక గుడిసెలో నిద్రచేయాలి."

"గుడిసెలో, నాఖర్మం కాలితే!"

"అవును. మీ కూలివాడి గుడిసె ఉందిగా. నేలమీద పడుకోవాలి, మంచం మోయించు కెళ్ళేరు!"

"ఇంతశ్రమ పడాలా దీనికోసం."

"ఉండండి. అప్పుడే ఎక్కడయింది. రాత్రి మడిధోవతి తప్ప మరేం ధరించకూడదు. కప్పుకోడానికి ఉన్ని దుప్పటి తీసి కెడతారేమో, చిన్ని ఉత్తరీయం తప్ప మరేం పైన వేసుకోగూడదు."

"ఈ చలికాలంలో దుప్పటిలేకుండా ఎలా!"

"ఏం చేస్తాం. లక్ష్మికి పరతు లెక్కువ. ఆమె అనుగ్రహం కావాలంటే ఎన్నోపాట్లు పడాలి."

"ఇంకా ఏం చేయాలి."

"మళ్ళీ రేపు ఉదయం కనిపిస్తాను. మీరు మధ్యలో వెనక్కి తగ్గితే చేసిందంతా వృథా అవుతుంది. నేను చెప్పిన అమూల్య వస్తువు దొరక్కపోవడమే కాకుండా బెడిసి కొడు తుంది. తర్వాత మీ యిష్టం."

"ప్రవాహంలో దూకిం తర్వాత ఇంకా ఆలోచించే దేముంది, ఎలాగో శ్రమపడుతాను లెండి" అన్నాడు ఉత్సాహం తెచ్చుకుంటూ. నేనున్నా సేపట్లో ఉమాకాంత రావు ఓ బిందెడు మంచినీళ్లు త్రాగాడు పాపం, ఆకలి చంపు కోటానికి.

మర్నాడు పొద్దున్నే ఉమాకాంతరావుదగ్గిరికి వెళ్ళాను. కళ్ళలో ఉంది ప్రాణం అతడికి.

"చలి బాధకి ఎముకలు బిగుసుకు పోయాయండి రాత్రి." అన్నాడు జాలిగా.

"అవునవును. సరైన గుడ్డ లేకపోతే ఈచలికాలం మహా కష్టం. ఎలాగైతేనేం, నేను చెప్పినట్లు చేశారుగా."

"అహా, తూ_చా తప్పకుండా."

"అయితే భోంచేసి రండి త్వరగా, ముందు కార్య క్రమం ప్రారంభిద్దాం."

"ఇప్పుడు భోజన మేమిటి. ఎనిమిదికూడా కాలేదు. అప్పుడే భోజనం తయారుకాదు."

"అరె_పోసి నిన్న నేమీ మింగ లేమూ! టైమై పోతోందే."

"చద్దికూడు తినమంటారా."

"ఇవాళిటి కెలాగో సరిపెట్టుకుందురూ."

"సరే. చివరి కేమయినా నానా ఆగచాట్లూ పడుతు న్నాను."

"ఇదిగో – చూడండి – అర్థాకలిగానే లేచి రావాలి. కడుపునిండా భోజనంచెయ్యకూడదు."

ఆకలితో నకనకలాడుతున్న ఉమాకాంతరావు ఈ మాటలు విని మండిపడ్డాడు.

"బాగుంది. నిన్నల్లా ఉపోషం, ఇవాళైనా కడుపు నిండా భోజనం చెయ్యకపోతే ఎలాగండీ." కోపంగా అన్నాడు.

"నన్నేం చెయ్యమంటారు, ఇదేమైనా నాకోసమా! అలా రాసిపెట్టి ఉందాయె." అన్నాను.

ఉమాకాంతరావు సర్దుకుని భోజనానికి వెళ్ళి పది నిమిషాలలో తిరగొచ్చాడు.

"సరిగా ఎనిమిదిన్నరకి మొదలుపెట్టి చీకటి పడేదాకా మీ మామిడిచెట్టు దగ్గర తవ్వాలి."

"కూలివాళ్ళని పిలిపించనా?"

"అబ్బే. మీరు స్వయంగా పూనుకోవాలి. కష్టించిన వాళ్ళకే ఆ అమూల్యవస్తువు లభ్యమవుతుంది."

ఈసారి ఉమాకాంతరావు పూర్తిగా కుంగిపోయాడు.

"నిన్న ఉపోషం, ఇవాళ అర్థాకలి. దీనికితోడు చలికి

బిగుసుకుపోయిన ఎముకలు. ఇవిచాలక కూలిపనికూడా చేయాలిసిందే?"

"చివరిదాకా వొచ్చి వెనక్కి తిరక్కండి మరి. ఫలితం ఎంతో దగ్గరగా ఉంది. అందుకోవటమే తరవాయి."

పలుగు పుచ్చుకుని తవ్వడం ప్రారంభించాడు ఉమాకాంతరావు. నేను అప్పటికి సెలవు పుచ్చుకుని సాయంత్రం అయేసరికి మళ్ళీ వొచ్చాను. ఉమాకాంతరావు తవ్వుతూనే ఉన్నాడు. చెమటలు దిగజారి పోతున్నాయి. దీనంగా ఉన్నాడు.

"దొరికిందా." అన్నాను.

"మట్టి దొరికింది. నాప్రాణం పోతోంది." అన్నాడు.

"నిజంగా దొరకలేదా."

"అయితే నే నబద్ధం చెబుతున్నాననా మీరనేది."

"అదికాదు. ఈపాటికి దొరికి ఉండవలసిందే."

"నే నిహ తవ్వలేను. దొరక్కపోతే దాని పీడాపోయిరి, కూలివాళ్ళలా తవ్వుతారోగాని!"

"దొరికింది. దొరికింది." అన్నాను నేను ఉత్సాహంగా."

"ఏమిటి, ఎక్కడ!" సంభ్రమంగా అన్నాడు ఉమాకాంతరావు.

"అమూల్య వస్తువు దొరికింది. మీ శ్రమ ఫలించింది."

ఉమాకాంతరావు చుట్టూ చూశాడు. ఏమీ కన బడలేదు.

"నా కేమీ కనబడటంలేదు. మీకు దృష్టి సరి గానే ఉందా."

"అది కంటికి కనపడదు. అయినా అమూల్యమైంది."

"ఓయి భగవంతుడా! పిచ్చెత్తవలసింది నాకయితే మీకు మతిపోటమేమిటి, ఖర్మ."

"పిచ్చికాదు. మీ జీవితంలో అమూల్యమైన వస్తువు సంపాదించుకున్నారు."

"ఏమిటది?"

"హృదయం."

"హృదయం?"

"అవును. ఏక్షణంలో మీరు సానుభూతి ప్రదర్శిం చారో ఆక్షణంలో మీలో అమూల్యమైన హృదయం ప్రతి ష్ఠితమైంది. ఆకలిబాధ ఎలా ఉంటుందో అనుభవపూర్వకంగా గ్రహించారు. ఉండటానికి యిల్లూ, కట్టటానికి సరైన బట్టా లేనివాళ్ళ బాధ అనుభవించారు. చివరికి సత్తువకార్చే చెమట విలువ తెలుసుకోగలిగారు. ఇవి ఏనాడైతే మీరు అనుభవించారో ఆనాడే అమూల్య హృదయాన్ని మీరు సంపాదించుకున్నారు. మనిషికి మానవత్వంకన్నా గొప్ప గుణమేమీ లేదు. ఆ మానవత్వం ప్రసాదించగల హృదయం అమూల్యమైందికాదా!"

ఉద్రేకంతో నా నుంచి వెలువడ్డ ఈమాటలు ఉమాకాంతరావులో చలనం కలిగించాయి. అనిమేషంగా చూశాడు నా వైపు. తర్వాత 'కృతజ్ఞుణ్ణి' అన్నాడు. ఉమాకాంతరావు జీవితంలో మరో అధ్యాయం, అతి ముఖ్యమైన అధ్యాయం, ప్రారంభమైంది ఆరోజే.